

A kormány lapjának támadása.

A kormány helybeli lapjának szerkesztője, úgy látszik, hivatalos kötelességének tartotta élesen meglátni engem azért, mert elég merész voltam, hogy egy különösen a mai időpontban erőszakoltnak mondható bizalmi nyilatkozatot a kormány részére a város közgyűlésén történt felszólalásommal meggyőződéshez képest ellenetek.

Ez a támadás, a formára nézve nagyon megtisztelőn, vezércikkben történt. A lap már ezzel is ellentétbe került önmagával, amennyiben azt állítja, hogy sem magyarul, sem egyáltalában beszélni nem tudok, hogy helyes stílusalkállyal nem rendelkezem és hogy mindenféle nézve teljesen közömbös, hogy milyen véleményem van a kormányról. De azért mégis szükségesnek tartja, „a verébre ágyúval löni” és egy hosszú vezércikkben szerény, annyira jelentéktelen személyemmel foglalkozni.

A támadás ügyes számítás, majdnem kizárólag azon egyellen állás ellen irányul, amelyet negyvenkét évi munkásságom után polgártársaim és szaktársaim bizalmából beöltök és amelyre — ezt a lap jól tudja és mondja — most is aspirálok. Támadás közben azonban egytől-egyig minden alapot nélkülöző, koholt és rosszhiszeműleg kitalált szemrehányásaival az intézményt, a kamarát magát is érintette, azt állítván, hogy a kamarába politikát is belevittem és hogy a kamarában országos politika érvényesül, természetesen az, amelynek én híve vagyok.

Ezért volt első feladatomban, hogy az általam nagybecsűlt intézményt, amelynek körülbelül tizenöt év óta elnöke és elnöke vagyok, ezen képtelen szemrehányás ellen megvédjem, ami — ezt az éppenséggel nem lojális ellenfél maga is beismeri — a tegnapi gyűlésen fényesen sikerült.

Hogy ez alkalommal — dacára annak, hogy egyenesen felkértem a kamara mélyen tisztelt beíttag urait, hogy esutal ne foglalkozzanak személyemmel, hanem csak az intézmény ellen intézett támadást verjék vissza, — mégis a személyemre vonatkozó ismeri kijelentések is történtek, az összes megjelent tagok helyesléseivel és hozzájárulásával, — ez a támadó lapnak, amint ezt mai cikke is bizonyítja, kellemtelen lehet, én azonban szívesen felhasználom ez alkalmat, hogy ezeket itt hálásan nyugtassam.

Hátramarad csak az, hogy felszólítsam a feladatának fellogásában és még inkább annak teljesítésében ennyire helytelenül eljáró cikkíró, álljon elő bizonyítékokkal, vagy legalább példákkal azon általa megkockáztatott állításokra

a mennyi fiát, vagy lányát minden atyafiságostól, vagy tán meg is öldösték őket. Nem lehet fölünk kívánni, hogy annyi idő után is részletesen emlékezzünk a kínai történelemre, mikor közben elég eseménydus volt az európai történelem is és sok embernek már akkor is szalajt az esze, ha a saját történelmi szereplésére kellene visszaemlékezni. Különben is zavarosak voltak akkor a kínai hírek, a köztársasági sajtóiroda egész mást jelentett, mint a császári sajtóiroda, a két intézmény csak abban egyezett meg, hogy mindkettőben ugyanazok a tus-mandarinok ültek, amint az falun-városon történni szokott, ha forradalom van.

Elég az hozzá, hogy nagyon meglep, még pedig kellemesen, amit most egy amerikai magyar lapban olvasok. Az van benne, hogy Pu-ji, a császárak ivadéka és kovácsmesterséget folytat a san-franciskói kínai negyedben. Igen jól érzi magát, van neki három fia, azok is mind kovácsinasok és mikor a tudósító ott járt, vigyori poláival fújtatták a tüzet. Maga az öreg kovács kijelentette a tudósítónak, hogy igen jól érzi magát, eszeágában sincs hazamenni császárnak, noha nem is hívják, mert minek lenne ő a saját hatalma rab-szolgája, mikor a saját gazdája is lehet? Különben egy kínai újságot járat, mert többre nem telik s esténként, mikor ráér olvasni, igen jól mulat azon, hogy hogy vagdossák el odahaza egymás torkát az emberek a haladás jegyében.

Az amerikai kolléga lelke rajta, ha hazudik, de én el tudom hinni azt is, hogy nem hazudik. És el tudom képzelni, hogy valaki, akinek tanult mestersege a kalapálás és jólmenő kovácsüzlete van, nem kívánczik császárnak. De mit csináljanak az orosz nagyhercegek és a többi európai trónkövetelők, akiket nem tanítottak fiatal korukban kenyérkereső mesterségre? Muszáj nekik, szegényeknek, forradalmak, összeesküvések, puccsokat csinálni és belháborukba kergetni a nemzetiket, ha élni akarnak.

Bizony, nem ők a hibások és mégis csak a kínai a legokosabb nép a világon.

vonatkozólag, hogy

1. Kik azok az értékes elemek, akiket „a kamarától elidegenítettem, mert nem akarták a politikában való részesség látszatát vállalni”?

2. Mondja meg, melyek azok a „politikai célok, amelyekre kamarai elnöki állásomat felhasználtam”?

3. Melyek azok „a kamara képviselőire bízott érdekek, amelyekre nem voltam elég figyelemmel és amelyekre politikai állásfoglalásom sérelmet jelentett”?

4. Melyek azok a „pártpolitikai lörekvések, amelyekre a kamarai elnöki állásomat ugródeszkaként használtam”?

Addig pedig, amíg ezen kérdésekre a támadások szerzője a válasszal vagy adós maradni, vagy azokat kerülgetni fogja, én határozottan állítom, hogy egyenesen neveléséges ráfogás az, hogy az én politikai állásfoglalásom ellenszenves világításba helyezheti azt az intézményt, amelynek összes belagjai tegnap megadták a kellő választ ezen inszinnuációra és leszögeztem főleg tényként, hogy a kamara — elnökének ellenzéki állásfoglalásáról tudomást sem véve és attól teljesen eltekintve —, igenis mindig és minden körülmények között egyetértve és harmónikusan dolgozott közvetlen fenhatóságával, a kereskedelmi minisztériummal, amelynek

vezetője a kamara tisztán közgazdasági munkásságát nem is egyszer és különösen most utolsó látogatása alkalmával teljes és legnagyobb elismeréssel illette.

Itt azonban felemlítendő még az is, hogy amikor most körülbelül egy és fél év előtt rendkívül magas adók vetettek ki a szegedi iparosokra és kereskedőkre, ellenzéki mivoltom mellett egy kis küldöttség élén személyesen tisztelegtem Bud miniszter urnál azzal az eredménnyel, hogy három nappal később lent volt az ő kiküldötije, aki az akkor kivetett adókat már eleve 40 százalékkal leszállította.

A kamara bellagjainak tegnapi nyilatkozata kellő válasz volt a támadó cikk azon pontjára, hogy a kereskedők és iparosok politikamentes kamarát akarnak és mivel a helybeli kereskedőket és iparosokat a velük való közös munkám révén évtizedek óta jól ismerem, bátran merem mondani, hogy addig, amíg nem mamelukok és nem a mindenkori kormány előtt feltétlenül görnyedező alakok, hanem oly politikailag érett, magas ítélőképességgel bíró iparosok és kereskedők fogják a kamarai választásokat intézni, mint a mi szegedi és kerületünk iparosai és kereskedői, soha nem fognak azzal foglalkozni, hogy az az egyén, akít a kamara élére máskülönbén alkalmasnak tartanak, kormánypárti vagy ellenzéki ember-e.

Wimmer Fülöp.

Szeged város közönségére ötszázmillió korona árvízsegélyt vetett ki a népjóléti miniszter.

Százmilliót a város már ebből önként lefizetett.

A januári közgyűlésen — mint ismeretes — a város tanácsa bejelentette és a közgyűlés tudomásul vette, hogy a békésmegyei árvíz-károsultak segélyezésére *százmillió korondt* szavazott meg és utalt ki a népjóléti miniszter kezéhez. Bemutatta a tanács a népjóléti miniszternek azt a leiratát is, amelyben a tanács által megszavazott és elküldött adományt megköszönte, de felhívta *egyszersmind a város hatóságát, hogy ettől a százmillió korondtól függetlenül szervezze meg a társadalmi gyűjtést is Szegeden*. A közgyűlés ezt is tudomásul vette s talán senki sem vette észre, hogy a népjóléti miniszter leiratában van egy egészen érdekes passzus is.

A népjóléti miniszter leiratában ugyanis *ötszázmillió korondt* vetett ki Szeged város közönségére, mint ahogyan a szomszédos Hódmezővásárhelyre *négyszázmillió korondt* vetett ki. Ennyiben szabta meg azt a legkevesebb összeget, amennyi a városban összegyűlhet az

árvíz-károsultak segélyezésére. Mivel a tanács már százmillió korondt kiutalt erre a célra, a város közönségének *csupán négyszázmillió korondt* kell összeadakoznia.

A város hatósága, értesüléstünk szerint, *ma meg is találta a négyszázmillió korona összegyűjtésének megfelelő és eredményesnek ígérkező módját*. Szegedben ugyanis érvényben van még az a szabályrendelet, amely háromszázalékos árvízadót fizetésére kényszerítette a polgárokat, ha a szabályrendeletet végrehajtán a város hatósága. Mivel erre az adóra az utóbbi időben *nem volt szükség* a városnak, az árvízadót évek óta nem vetették ki. Most azonban a tanács *ismét alkalmazza ezt a szabályrendeletet és szdmít arra, hogy így összegyűl a népjóléti miniszter által kivetelt négyszázmillió korona*. Ezt az adót valóban emberséges, közeles célra hajtják be, hisz sok ezer károsult, szerencsétlen ember segítéséről van szó.

Nyolcszáz szegedi gyermeket részesítettek a vörheny elleni Dick-féle védőoltásban.

Dr. Hainiss tanár kísérletei a gyermekklinikán.

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén dr. Gyuricza Sándor egészségügyi főtanácsos, a szabadságon levő tisztii főorvos helyettese, vázlatosan beszámolt arról az eredményről, amelyet dr. Hainiss Elemér professzor, az egyetemi gyermekklinika vezetője ért el Szegeden a Dick-féle oltásokkal, amelyek két év óta állnak az orvostudomány érdeklődésének középpontjában. A közigazgatási bizottság tudomásul vette a jelentést és a főispán javaslatára elhatározta, hogy köszönetet mond Hainiss professzornak az elért szép eredményekért.

A Dick-féle oltásokkal a napisajtó nagyon sokat foglalkozik mostanában, mert a jelek szerint ezzel az oltással az emberiség végre teljes sikerrel veheti fel a küzdelmet az egyik legveszedelmesebb gyermekbetegség, a *vörheny* ellen. A szegedi egyetem gyermekklinikáján felkerestük dr. Hainiss Elemért, hogy részletes felvilágosítást kérjünk tőle a szegedi kísérletek eredményéről. A professzor érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— A gyermekklinikának sajnos nincsen még egyelőre fertőző oxizálva s így a fertőző gyermekbetegségek elleni küzdelme nagyon szűk keretek közé szorul. A klinika azonban a skarlát elleni védekezésben a *lehetőségek szerint alaposan kivette részét az ugynevezett Dick-féle próbáoltásokkal*. Ennek a próbáoltásnak az a lényege, hogy reakciójából pontosan meg-

állapítható a gyermek skarlátba való hajlamos-sága. Akik reagálnak az oltásra, azokban megvan a hajlamos-ság és azok védőoltásban részes-sülnek. A defektív oltásban eddig körülbelül *nyolcszáz gyermeket részesítettünk és ebből háromszáz kapott utána védőoltást*. A klinika orvosai a szegedi óvodákat és az elemi iskolákat látogatták először sorba, mert ezek a gyerme-kek kapják meg legkönnyebben a vörhenyt és ezek a leghajlamosabbak a betegségre. Volt olyan óvoda, ahol a növendékek *nyolcvan szá-zaléka* mutatkozott hajlamosnak a skarlátba.

— A Dick-féle oltás teljesen *veszélytelen*, ha azt kellő körültekintéssel alkalmazzák. A védő-oltásról pedig ma még csak azt lehet mondani, hiszen az egész nem idősebb két évesnél, hogy bizonyos időre mentesíti a gyereket a fertőzéstől, hogy meddig, azt még nem tudjuk. Az amerikai eredmények tanúsága szerint az oltás hatása csaknem abszolút biztos, mert tizenkét-ezer eszt közül legfeljebb egy esetben marad el az eredmény.

— Dick-féle oltás anyaga a skarlát kórokozója által termelt hatóanyag, amely a szervezetben mindig ellenméreg képződését idézi elő. Ha ezt a hatóanyagot kis adagokban juttatjuk a szervezetbe, akkor a szervezet immunisá válik éppen úgy, mint amikor a gyermek kereszt-ül meg a vörhenyen. A hirtől elleni védő-oltásnak is ugyanez a lényege. A Dick-oltás